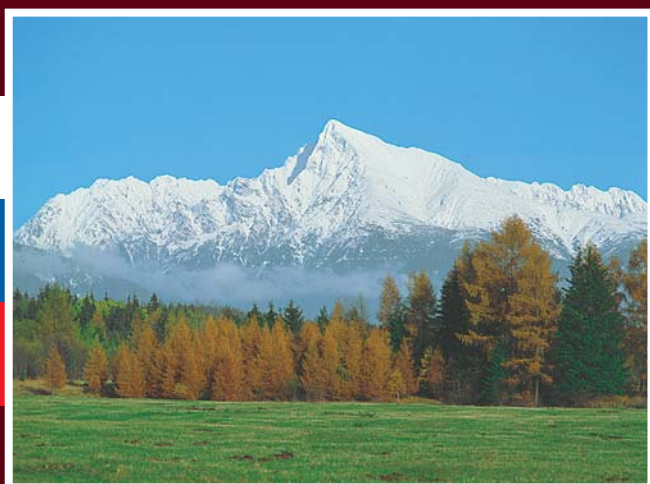

**Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2011**

**Slovenská agentúra
životného prostredia**

PREDSLOV

Rozvoj spoločnosti je bezprostredne a nepretržite spätý s prírodnými podmienkami, využívaním prírodných zdrojov a zásahmi do životného prostredia. Tieto faktory zásadne ovplyvňujú na rôznych úrovniach alebo v rozličných regiónoch negatívne alebo pozitívne jeho kvalitu, a tým aj spôsob života dnes už 7 miliárd ľudí na našej planéte, na ktorej ich prirodzený prírastok vzrastá za každú sekundu viac než o dvoch.

Na niektorých lokalitách sa životné prostredie zlepšuje, avšak na mnohých miestach aj zhoršuje. Celkový trend vo svete teda trvalo vykazuje nevyváženosť týchto javov a prevažne **nepriaznivý vývoj environmentálnej situácie**. V globálnom rozsahu ľudstvo ohrozuje nielen pohromy a vyčerpania zásob viacerých tradičných strategických surovín, ale aj závažné nedostatky v spoločnom zásadnom riešení ekonomických, sociálnych a environmentálnych problémov, negatívne ovplyvňovaných aj hospodárskou krízou. Ak nedokáže racionálnym a koordinovaným postupom zabezpečiť v pomerne krátkej dobe výrazné inovácie, udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov alebo zavedenie ich adekvátnej náhrady, adaptáciu na zmeny klímy, potlačenie populačnej expanzie, posilnenie prevencie a eliminovanie ďalších negatívnych zásahov do životného prostredia, ako aj odstránenie dôsledkov takýchto vplyvov z minulosti, môže očakávať už v tomto storočí zníženie životnej úrovne, sociálne otrasy až existenčné problémy. Preto dnes skloňujeme na domácej a medzinárodnej scéne slová ako **trvalo udržateľný rozvoj** alebo **zelená ekonomika**. Aj o týchto témach sa diskutovalo za účasti aj slovenskej delegácie v júni tohto roku na svetovej konferencii OSN v brazílskom Riu de Janeiro pod názvom **RIO+20**. Aj keď táto konferencia výsledkami nespĺnila očakávanie štátov Európskej únie a nezohľadnila všetky ich iniciatívy a návrhy, mnohí predstavitelia štátov a vedúci delegácií upozornili na ohrozenosť, apelovali na zodpovednosť a vyzývali k urýchlenému a kardinálnemu riešeniu uvedených prioritných globálnych problémov ľudstva.

Trvalá udržateľnosť znamená poskytovanie príležitostí pre dôstojný život všetkých v systéme vytvárania rovnováhy medzi sociálnym, ekonomickým a environmentálnym rozmerom rozvoja. Pri prezieravej politike a rozumných investíciách možno v každej krajine naraz dosahovať spoločenský pokrok a ekonomickú prosperitu, chrániť životné prostredie a zvyšovať zamestnanosť. Z princípov a cieľov trvalo udržateľného rozvoja, uvedených aj v jeho národnej stratégii, vychádza tzv. **zelená ekonomika**, ktorá by mala byť zárukou dosahovania „**zeleného rastu**“. Jej nevyhnutnou súčasťou musí byť najmä dôsledná ochrana a hospodárne využívanie existujúcich prírodných zdrojov.

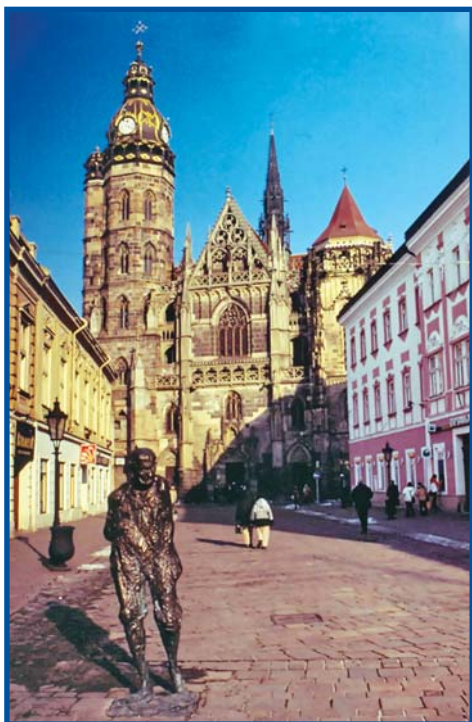
K starostlivosti o životné prostredie sa jednoznačne prihlásila aj nová vláda Slovenskej republiky vo svojom **programovom vyhlásení**. Stoja pred nami výzvy v podobe odstraňovania aktuálnych problémov a prípravy viacerých strategických dokumentov. Rezort starostlivosti o životné prostredie s novým vedením chce aktívne riešiť nielen problémy ochrany prírody a zonáciu národných parkov, ale v spolupráci s Európskou úniou aj motivovať priemysel k prechodu na nové, účinnejšie a environmentálne vhodnejšie technológie. Plánuje zaviesť modernejší systém odpadového hospodárstva. V spolupráci s mestami a obcami chce účinne bojovať proti čiernym skládkam a postupne zbavovať krajinu environmentálnej záťaže.

Svet čelí zmene klímy. Musí sa na ňu pripraviť a prispôbiť sa jej. Naša krajina v strede Európy neostáva výnimkou. Výkyvy počasia a hrozba najmä lokálnych povodní za posledné roky vzrástla. Preto chceme dať dôraz na systematickú a účinnú ochranu pred vodným živlom a zabezpečiť pre ňu viac finančných prostriedkov. Aj v neľahkej ekonomickej situácii krajiny považujeme za oveľa racionálnejšie povodníam predchádzať, než trpieť na ich následky a vynakladať oveľa väčšie množstvo peňazí na odstraňovanie škôd.

Skvalitňovaniu životného prostredia môže výrazne napomôcť aj environmentálna výchova a osвета. Preto zvyšovanie environmentálneho povedomia našich občanov, osobitne mladých ľudí, bude mať v nasledujúcom období plnú podporu. K významným formám realizácie osvetových aktivít a komplexnej informovanosti o environmentálnej situácii v našom štáte v porovnaní aj so zahraničím patrí **Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky**, ktorú vydáva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v spolupráci so Slovenskou agentúrou životného prostredia pravidelne od roku 1993. Cieľom tejto publikácie je okrem **vyhodnotenia kvality životného prostredia** na Slovensku v roku 2011, poukázať aj na **trendy vývoja environmentálnej situácie** v dlhodobejšom časovom horizonte a príčiny dosiahnutého stavu. Vyzdvihnúť úspechy a poučiť sa z neúspechov. Publikácia má tak priblížiť širokej odbornej i laickej verejnosti dostupné environmentálne informácie v súlade s článkom

45 Ústavy Slovenskej

republiky, ustanoveniami zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí a zákona č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, uchovávaní a šírení informácií o životnom prostredí.

Správa dokumentuje pozitívny vývoj v mnohých sektoroch starostlivosti o životné prostredie, čo je nesporne zásluhou aj pôsobenia ministerstva životného prostredia, od vzniku ktorého uplynuli 25. augusta 2012 dve desaťročia. Za toto obdobie prešiel rezort rôznymi zmenami avšak rozhodne dokázal svoju opodstatnenosť. V súlade s celospoločenským vývojom a stavom životného prostredia na Slovensku a v Európe však stoja pred ním, ako už bolo naznačené, nové náročné úlohy. Ich realizácia prispeje aj k riešeniu takých problémových okruhov, v ktorých s doteraz dosiahnutými výsledkami nemôžeme byť spokojní. Len spojené úsilie všetkých zainteresovaných a každého z nás môže viesť k úspechu v podobe zlepšovania životného prostredia pre zabezpečenie kvalitného života a dostatku zdrojov.

Verím, že predkladaná **Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011** sa pre Vás stane cenným informačným zdrojom a prispeje tak k plneniu vašich pracovných povinností alebo k snahe dozvedieť sa viac o životnom prostredí krajiny, v ktorej žijeme a chceme žiť lepšie.

Ing. Peter Žiga, PhD.

minister životného prostredia Slovenskej republiky